

Yhteishaku

<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/huoltajan-muistilista>

Hakeutumisvelvoite (Oppivelvollisuuslaki)

- Oppivelvollisen on hakeuduttava 4 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan tai aikuisten perusopetuksen päättymistä valtakunnallisten hakumenettelyiden kautta tai muutoin.
- Oppivelvollisuus alkaa perusopetuslaissa [\(628/1998\)](#) tarkoitetun lukuvuoden alkaessa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta.
- Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun oppivelvollinen on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa [\(502/2019\)](#) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa [\(531/2017\)](#) tarkoitetun tutkinnon taikka niitä vastaavan Ahvenanmaalla suoritettua tai ulkomaisen koulutuksen.

Huoltajan kuuleminen

Perusopetuslaki 3 §

- Opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa.

Oppivelvollisuuslaki 9 §

- Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden.

Hallintolaki 14 §

- Viisitoista vuotta täyttäneellä alaikäisellä ja hänen huoltajallaan tai muulla laillisella edustajallaan on kummallakin oikeus erikseen käyttää puhevaltaa asiassa, joka koskee alaikäisen henkilöä taikka henkilökohtaista etua tai oikeutta.

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

- lukiolaissa ([714/2018](#)) tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää
- ammatillista perustutkinto tai ammattitutkinto
- ylioppilastutkintoon johtavat opinnot
- tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
- työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus
- kansanopistossa järjestettävässä vapaasta sivistystyössä järjestettävä koulutus ([632/1998](#)) 7 a luvussa)
- aikuisten perusopetuksessa tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetussa koulutuksessa (5 §)

Oppivelvollisen katsotaan suorittavan oppivelvollisuuttaan myös, jos hän opiskelee tässä laissa tarkoitettua koulutusta vastaavassa koulutuksessa Ahvenanmaalla tai ulkomailla.

Harkintaan perustuva valinta (www.opinpolku.fi)

Harkinnanvaraista valintaa käytetään ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa silloin, kun koulutodistustasi ei voi verrata suomalaiseen vastaavaan todistukseen. Voit hakea harkintaan perustuvassa valinnassa myös silloin, kun sinulla on jokin **erityinen syy** tulla huomioituksi pistevalinnan ohessa.

Harkintaan perustuvassa valinnassa **koulutuksen järjestäjä** arvioi koulutustarpeesi ja **edellytyksesi suoriutua opinnoista**.

- Ammatillinen koulutus
 - oppimisvaikeudet
 - sosiaaliset syyt
 - koulutodistuksen puuttuminen tai todistuksen vertailuvaikeudet
 - tutkinnon suorittamiseen riittämätön tutkintokielen kielitaito
 - yksilöllistetyn oppimäärän mukaisia opintoja sekä matematiikassa että äidinkielessä ja kirjallisuudessa.
- Lukiokoulutus
 - sinulla on ulkomailla suoritettu koulutus
 - sinulta puuttuu perusopetuksen päättötodistus, tai
 - sinulla on yksilöllistetty oppimäärä sekä äidinkielessä ja kirjallisuudessa että matematiikassa, ja arviointi on tehty ennen 1.8.2025.
- Koska hakumenettelylle pitää koota perusteet ja dokumentoida ne, asiasta **pitää sopia ennen yhteishakua opinto-ohjaajan kanssa**.

Hakeminen käytännössä

- Kevään 2026 yhteishaku alkaa 17.2.2026 klo 8:00 ja päättyy 17.3.2026 klo 15:00.
- Tallenna hakemus hyvissä ajoin ennen hakuajan päättymistä .
- Valintatulokset saa aikaisintaan 11.6.2026.
- Opiskelupaikka otetaan vastaan viimeistään 25.6.2026.
- Varasijalla, voi saada opiskelupaikan 14.8.2026 asti.

Hakulomakkeen täyttäminen

- Hakija voi hakea yhteishaussa **1–7** hakutoiveeseen.
- Hänen tulee asettaa hakulomakkeella hakutoiveet mieluisuusjärjestykseen.
- Järjestys kannattaa miettiä tarkkaan, sillä hakija valitaan **ylimpään hakutoiveeseen, johon hänen valintamenestyksensä riittää.** Alemmat hakutoiveet peruuntuvat automaattisesti, eikä hakija voi enää tulla valituksi niihin.
- Hakijalta voidaan pyytää hakulomakkeen lisäksi **liitteitä**, jos hän hakee harkinnanvaraisessa valinnassa tai erityisoppilaitokseen.
- Hakija täyttää hakulomakkeen omilla yhteystiedoillaan.
- **Hakijan sähköposti on pakollinen tieto.** Hakija saa hakemuksen perillemenosta viestin sähköpostiinsa. Hyväksytty hakija saa sähköpostiinsa linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan.
- Lisäksi hakija voi ilmoittaa **huoltajan (1–2 huoltajaa) nimen, puhelinnumeron ja sähköpostin.**
- Huoltaja saa huollettavan hakemuksen perillemenosta sähköpostiviestin, jos hakija on antanut hakulomakkeella huoltajan sähköpostiosoitteen.

Hakutoiveiden muuttaminen

- Hakutoiveita ja hakutoivejärjestystä voi muuttaa vain hakuaikana.

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

- Oppilaitokset voivat järjestää pääsy- ja soveltuvuuskokeita.
- Hakija saa erikseen kutsun kokeeseen.
- Jos hakijalla on useita saman alan hakutoiveita, hän saa kutsun vain ylimpään hakutoiveeseen, jonka tulos käy kaikkiin hakutoiveisiin.
- TUVA-koulutukseen on haastattelu.
- **Jos** siihen **ei** osallistu pääsy- ja soveltuvuuskokeeseen, haastatteluun, toimita pyydettyjä liitteitä tai ennakotehtäviä oppilaan yhteishakutoive **ei toteudu**.

Valtakunnalliset valintaperusteet käytössä

Lukio

- Lukioon pääsyn ratkaisee **perusopetuksen päättötodistuksen seuraavien arvosanojen keskiarvo**: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämänkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, terveystieto, maantieto.

Ammatillinen perustutkinto

Yhteishaussa saat pisteitä seuraavasti:

1–16 pistettä yleisestä koulumenestyksestä

1–8 pistettä painotettavista arvosanoista

0–10 pistettä pääsy- ja soveltuvuuskokeesta

2 pistettä, jos ammatillinen koulutus on 1. hakutoive.

Terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

- Koulutusvalintaa pohdittaessa on mietittävä myös hakijan terveydentilaa. Lähtökohtana on, että terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle.
- Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.
- Hakijalla on velvollisuus toimittaa pyydetyt tiedot. Terveydenhuollon ammattilaiset ja hoitava taho osaavat arvioida tiedon merkitystä ja tarpeellisuutta.

Hakijan terveydentila

- allergia
- astma
- diabetes
- epilepsia
- erittäin vaaralliset tartuntataudit
- hankala käsi-ihottuma
- heikko värien erottelukyky
- ihosairaudet
- kaksisuuntainen mielialahäiriö
- kohtauksellinen, toimintakykyyn vaikuttava sairaus
- kuulon heikkous
- lihaskoordinaatioon vaikuttavat neurologiset sairaudet
- liikuntaelimistön tai hermoston sairaus tai vamma
- migreeni
- munuaissairaudet
- näön heikkous
- psyykkinen sairaus
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus
- sydän- ja verenkiertoelinten sairaus
- tasapainoelimistön sairaudet ja toimintahäiriöt
- tuki- ja liikuntaelimistön rakenteellinen vika tai vamma
- vakava sosiaalisten tilanteiden pelkotila
- vakavasti toimintakykyä laskeva masennus
- veriteitse tarttuva sairaus
- vika tai vamma, joka vaikeuttaa puhumista tai kuulemista taikka kuullun ymmärtämistä

Opiskelijavalinnasta ilmoittaminen

- Oppilaitokset päättävät opiskelijavalinnasta ja ilmoittavat valintojen tulokset hakijoille aikaisintaan 11.6.2026.
- Opetushallitus lähettää kaikille hakijoille sähköpostitse ilmoituksen opiskelijavalinnan tuloksista. Ilman opiskelupaikkaa jääneet hakijat saavat tuloskirjeessä lisäohjeistusta jatkoa varten.
- Huoltaja voi tarkistaa huollettaviensa hakeutumisen sekä valinnan tulokset Valpas-palvelusta.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

- Opiskelijan tulee mahdollisimman pian tuloksen saatuaan ottaa opiskelupaikka vastaan, mutta viimeistään **25.6.2026**.
- Hyväksytty hakija saa sähköpostiinsa linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan.

Hyväksyminen varasijalta

- Jos hakija on varasijalla, hän voi tulla hyväksytyksi vapautuvalle opiskelupaikalle. Varasijalta hyväksyminen tapahtuu automaattisesti sitä mukaa kun paikkoja vapautuu.
- Hakija voi tulla hyväksytyksi varasijalta 14.8.2026 asti.

Ilman opiskelupaikkaa yhteishaun jälkeen

- Oppilaitokset järjestävät omia jatkuvia hakuja sekä vapaaksi jääneille että vapautuville opiskelupaikoille. Jatkuviissa hauissa oppilaitokset päättävät hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista.
- Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjä on velvollinen antamaan ohjeistusta myös kevätlukukauden päätyttyä.
- Jos oppivelvollinen nuori vielä kesän jälkeen on ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot, ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy peruskoulun tai koulutuksen järjestäjän ilmoituksen perusteella nuoren asuinkunnalle.

Kysymyksiä!

Kiitos

Opinto-ohjaajat Essi Riihinen ja Petri Niemi